

LUKAS 1:57-2:20

In de vorige studie zagen we hoe Lukas de overgang liet zien van de tempel en priesterorde naar Maria in Nazareth. God kiest niet voor (menselijke) macht en status, maar voor geloof en nederigheid, en Maria antwoordde met lof in het *Magnificat*. Nu laat Lukas zien hoe Gods beloften verder vervuld worden: eerst in de geboorte van Johannes, die de voorloper is, en direct daarna in de geboorte van Jezus, de beloofde Messias. Zo komen de twee lijnen samen: van verwachting naar vervulling, van belofte naar werkelijkheid.

1) LUKAS 1:57-66: DE GEBOORTE VAN JOHANNES

In de Joodse cultuur werden geboortes gezien als een teken van Gods zegen en voorspoed. De naamgeving speelde daarbij een grote rol: de naam verbond het kind met familie en traditie, maar kon ook een profetische betekenis dragen over de roeping van het kind. Bij jongens gebeurde dit op de dag van de besnijdenis (de 8^e dag), als teken dat de jongen deel kreeg aan het verbond van Abraham, vergelijkbaar met Abraham zelf (Gen. 17:5-14). Lukas beschrijft dit moment bij Johannes' geboorte: vreugde en verwondering in de hele omgeving. Want God had Zich zichtbaar ontfermd over Zacharias en Elizabet, die menselijkerwijs geen kinderen meer konden krijgen.

 Lees Lukas 1:57-66

Besprek samen één of meerdere vragen, hoe spreekt deze tekst tot jou?

INTERPRETATIE: WAT ZEGT DEZE TEKST NOU EIGENLIJK?

In Lukas 1:63 krijgt Johannes een naam die niet uit de familie komt, maar rechtstreeks van God. Waarom wil God zijn naam bepalen en waarom benadrukt Lukas dit?

DIEPGANG: WELKE INZICHTEN ZITTEN ER IN DEZE TEKST?

Abram werd Abraham genoemd (Gen. 17:5), Jakob werd Israël genoemd (Gen. 32:28), en Simon werd Petrus genoemd (Joh. 1:42). Wat zegt dit over hoe God namen gebruikt, waaronder Zijn eigen Naam JHWH "Ik ben/Ik zal zijn" (Ex. 3:14)?

TOEPASSING: HOE PAS IK DIT TOE IN MIJN LEVEN?

Als God jou een "nieuwe naam" zou geven die laat zien hoe Hij in jouw leven werkt, welk woord of welke eigenschap zou dat dan zijn, en hoe zou je dat meer zichtbaar kunnen maken?

REFLECTIE: HOE GA IK HIERMEE OM?

In Genesis 39:3 en Lukas 1:66 zagen anderen dat God met Jozef en Johannes was. Wanneer heb jij zelf ervaren dat mensen aan jou merkten dat God met je was, en wat deed dat met jou?

2) LUK. 1:67-80: DE LOFZANG VAN ZACHARIAS (BENEDICTUS)

Net als bij Maria breekt ook Zacharias uit in een lofzang, nadat hij Gods genade heeft ervaren. Deze lofzang staat bekend als de *Benedictus*, net als het *Magnificat* van Maria een verwijzing naar de eerste woorden van de lofzang "Geprezen ...". In die tijd waren lofzangen vooral eenvoudig, vaak half gezongen en half gesproken, soms begeleid door harp, lier of fluit, gemakkelijk mee te zingen, een beetje zoals een psalmliederen vandaag. Dit was de gebruikelijke manier waarop lof en dank tot God werden gebracht in Israël, zoals bij feesten, overwinningen, geboortes of tijdens de tempeldienst.

 Lees Lukas 1:67-80

Bespreek samen één of meerdere vragen, hoe spreekt deze tekst tot jou?

INTERPRETATIE: WAT ZEGT DEZE TEKST NOU EIGENLIJK?

Welke twee profetieën spreekt Zacharias uit, wanneer hij wordt vervuld met de Heilige Geest?

DIEPGANG: WELKE INZICHTEN ZITTEN ER IN DEZE TEKST?

In de verzen 78-79 spreekt Zacharias over het licht dat opgaat in duisternis. Op welke manieren, denk je, is deze profetie vervuld of zal deze nog tot vervulling komen?

TOEPASSING: HOE PAS IK DIT TOE IN MIJN LEVEN?

Op welke manier kun jij in jouw omgeving een "voorbereider" zijn die mensen wijst op de redding door Jezus en het komende oordeel?

REFLECTIE: HOE GA IK HIERMEE OM?

Welke woorden uit de Benedictus lofzang raken jou persoonlijk het meest, en waarom?

3) LUK. 2:1-7: DE GEBORTE VAN JEZUS

Lukas laat zien dat Jezus' geboorte plaatsvond in een specifieke en een belangrijke tijd: onder keizer Augustus, tijdens een volkstelling (rond 5-4 v.Chr.). Voor Jozef en Maria betekende dit dat ze van Nazareth naar Bethlehem moesten reizen. Terwijl de keizer zijn rijk regeert en alles onder controle wil brengen, werkt God op een heel andere manier: in stilte en eenvoud. De Messias komt niet in een paleis, maar wordt geboren in een stal en gelegd in een voerbak.

 Lees Lukas 2:1-7

Bespreek samen één of meerdere vragen, hoe spreekt deze tekst tot jou?

 INTERPRETATIE: WAT ZEGT DEZE TEKST NOU EIGENLIJK?

Waarom benadrukt Lukas dat Jozef uit het huis van David komt, terwijl hij niet de biologische vader van Jezus is? Wat wil Lukas hiermee duidelijk maken?

 TOEPASSING: HOE PAS IK DIT TOE IN MIJN LEVEN?

Wat betekent het voor jou dat de Redder van de wereld niet in macht en pracht kwam, maar in nederigheid en kwetsbaarheid? In welke gebieden van je leven kun jij daar meer voorbeeld aan nemen?

 DIEPGANG: WELKE INZICHTEN ZITTEN ER IN DEZE TEKST?

We weten inmiddels dat Lukas details noemt om de vervulling van Gods plan door Jezus te onderbouwen. Waarom benadrukt hij expliciet "Bethlehem, het huis en de stad van David"?

 REFLECTIE: HOE GA IK HIERMEE OM?

Heb jij wel eens meegemaakt dat je juist vanuit een positie van nederigheid en kwetsbaarheid mooie dingen hebt zien gebeuren?

4) LUK. 2:8-14: DE AANKONDIGING AAN DE HERDERS

Terwijl Jozef en Maria hun kind neerleggen in een kribbe, zijn herders in de nacht aan het werk. Geen koningen of priesters, maar gewone mensen zijn de eersten die het horen: de Messias is geboren. Dat vormt een scherp contrast met Johannes: zijn komst werd aangekondigd op de

hoogste plaats, in de tempel, te midden van priesters en hooggeplaatsten. Jezus' komst daarentegen wordt bekendgemaakt in een klein dorp, aan eenvoudige herders op het veld. De overgang van oud naar nieuw is begonnen, de komst van de Messias wordt niet opgemerkt door de religieuze autoriteiten, maar wel door herders en simpele mensen. Een teken aan de wand: dit zal kenmerkend blijven gedurende het leven van Jezus...

 Lees Lukas 2:8-14

Bespreek samen één of meerdere vragen, hoe spreekt deze tekst tot jou?

 INTERPRETATIE: WAT ZEGT DEZE TEKST NOU EIGENLIJK?

Waarom denk je dat God Johannes geboren laat worden rondom de hoogste plaats (de tempel), onder de hoogste mensen (priesters) van Israël en Jezus in een klein dorpje, in aanwezigheid van simpele herders?

 TOEPASSING: HOE PAS IK DIT TOE IN MIJN LEVEN?

Waar in je leven merk je dat je meer bezig bent met je eigen positie of gelijk, dan met het dienen van anderen als een herder?

 DIEPGANG: WELKE INZICHTEN ZITTEN ER IN DEZE TEKST?

Welke momenten uit Jezus' leven kun je bedenken die hetzelfde patroon laten zien: dat Hij niet door de religieuze leiders werd opgemerkt, maar juist bij de eenvoudigen en verachten herkenning vond?

 REFLECTIE: HOE GA IK HIERMEE OM?

Kun je een situatie noemen waarin je ervoor koos te dienen in plaats van je positie te verdedigen, en wat bracht dat teweeg?

5) LUK. 2:15-20: DE HERDERS BEZOEKEN JOZEF, MARIA EN JEZUS

De engelenzang op het veld laat een diepe indruk achter. Hemelse heerlijkheid is zojuist zichtbaar geworden aan eenvoudige herders. Dit is een ervaring die ze nooit meer zullen vergeten. Lukas laat ons zien hoe deze simpele herders ergens op een veld bij een klein dorp omgaan met een buitengewone boodschap.

 Lees Lukas 2:15-20

Bespreek samen één of meerdere vragen, hoe spreekt deze tekst tot jou?

 INTERPRETATIE: WAT ZEGT DEZE TEKST NOU EIGENLIJK?

Wat is de reactie van de herders, na de engelen te hebben gezien en na Jezus te hebben gezien? Hoe laat dit zien wat het geloof inhoudt?

 TOEPASSING: HOE PAS IK DIT TOE IN MIJN LEVEN?

Wat kunnen wij leren van de houding van de herders en van Maria: direct in actie komen, maar ook stil overdenken? Hoe ziet dat er praktisch uit in jouw dagelijks leven?

 DIEPGANG: WELKE INZICHTEN ZITTEN ER IN DEZE TEKST?

Waarom denk je dat de eerste getuigen van Jezus' geboorte herders waren, en dat Maria deze woorden in haar hart bewaarde? Welke geestelijke les kunnen wij daaruit trekken?

 REFLECTIE: HOE GA IK HIERMEE OM?

Kun jij een moment herinneren in je geloofsleven waarbij jij gelijk in actie kwam, of juist diep tot overdenking ging?

SAMENVATTING

Lukas laat zien hoe God zijn plan vervult, niet door macht of status, maar door geloof en nederigheid. De verwachting uit het Oude Testament gaat over in werkelijkheid: Johannes wordt geboren als voorloper en krijgt van God de naam die "genade" betekent, terwijl Zacharias profeteert dat de Messias verlossing en licht zal brengen. Daarna beschrijft Lukas de geboorte van Jezus: niet in een paleis, maar in een stal in Bethlehem, de stad van David, als vervulling van de profetieën. Opvallend genoeg verschijnt de hemel niet in de tempel of bij de leiders, maar bij herders op het veld. Zij reageren direct in geloof en vertellen het goede nieuws verder, terwijl Maria alles in haar hart bewaart en overdenkt. Samen laten zij zien dat geloof zowel actief getuigend als stil overdenkend kan zijn. Zo wordt duidelijk dat Gods Koninkrijk gebouwd wordt door nederigheid en dienstbaarheid, niet door menselijke macht.

GEBEDSSUGGESTIES

Hieronder vind je een aantal gebedssuggesties uit deze studie. Voor wie dat helpend vindt, kan het een manier zijn om stil te staan bij wat besproken is. Dat kan alleen of samen, tijdens of na de studie. Voel je vrij om ermee te doen wat past.

- *Heer, dank U dat U ons een nieuw mens maakt in Christus, met een nieuwe unieke naam*
- *Vader, vul ons met lofprijzing zoals Zacharias, en laat ons leven getuigen van U*
- *Heere Jezus, leer ons dezelfde weg van nederigheid te gaan in ons dagelijks leven als U.*
- *God, open onze ogen om Uw vrede en heerlijkheid te zien.*
- *Heer, maak ons zoals de herders die met vreugde getuigden, en als Maria die Uw woorden bewaarde in haar hart, zodat ons geloof rijk en diep wordt.*